

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Жыйылыу

Юрий КОКОВ:

Аманлыкчылыкъгъа къажу кюрешге право нызамны сакълаучу органланы кючлерин бирикдируу, аны къыйматлы этюу - баш магъаналы борчду

Тюне КъМР-ни прокуратурасыны коллегиясыны жыйылыуу болганды. Анда 2014 жылны итотлары сюзюлгендиле. Аны ишине Россейни Генеральный прокуроруну орунбасары Иван Сыдрок кыташканды. Баш докладны КъМР-ни прокурору Олег Жариков этгенди.

КъМР-ни Башчысы Юрий Кокос, жыйылыууна айлангъан республикада законлукъ кючлендируу, аны жамауатыны къоркъуусузлукъуналгъычылыгыны баш борчланы бир къауумун тура этгенди. «Кырал нызам сакълауына баш кыалмай, коррупция баш кюреш бардыргъа, закон, граждандыны праволары баш эркинликлери башчы болупча этерге, ол а артында магъаналыды, законну бугъанла жууапха тартылмай къалмазлыкъларыны иосонден баш праволу жорукъ толтурууну жалчытыргъа кыолундан келгине

магъанасы уллуду, дегенди. Биогонлюке прокуратураны правону къоруула жаны баш иши баш магъананы тутады. Адамны эркинликлерини иосонден кеп айтыргъа эмда аз этерге койренчек болуп къалгъанбыз. Адамла асламысында прокуратурагъа алааны уруну эмда жашуу журтла баш байламлы эркинликлерине бузукълукъ этилгенне тарыгъу келедиле.

Былтур прокурорула урунуу иосонден законодательствого, социальный закондательствого, бек алгъа иш хакъ тейлеу

сакъланганын баш квалганын тинтиуну андан ары бардыргъа, коррупция аманлыкъла баш байламлы оператив-излеу ишле, дознание, следствие тинтилеу баш кюрешген органла законланы къалай толтурганларна контрольно кючлендирге, экстремизмге къажу кюрешде право нызамны сакълаучу органланы ишлерин бирге тийшидируу жаны баш берилген полномочияланы прокурорла толуракъ хайрлансыла.

«Экстремизм бек уллу къоркъуу болгъанын, аны идеологиясы жаланда тозурагъа деп жаратылганын аныгълар кереклиси болмаз», - деп чертгенди КъМР-ни Башчысы.

Ол прокурорла судле баш байламлы ишлерин да игилендирге керек болгъанларын айырып айтханды. Ол жаны баш биогонлюке уллу кемчиликке бардыла. Тарыгелени болумсуздукълары ючюн законну бугъанла жууапха тартылмай къалгъан кезиуде аз тойлодуле. Алай баш ары дери кюч салып ишлеген следователини, оперативниклени да къыйнлары зыраф болдыла.

Прокуратураны алында биогонлюке сюелген борчланы, деп чертгенди КъМР-ни Башчысы, жаланда уста кадрла тамамларгъа болгъанды. Алаге уллу полномочияла берилгенде, алай эсе уа, ала адеп-къылыкълары, профессионал усталыкълары баш да айырмалы болургъа тийшидиле. Прокуратурада ишлерге келгенлени сайлауу, хазырлаууда усталыкъларын ёсдюруню кючтосуун кёторюрге, кадрланы резерви баш ишлеуно тынгылы системасын кыурагъа керекди. Къабарты-Малкъарда уа аны титул халкъларыны келечилерини санына эс бурмай жарарык тойлоду. Жарысугъа, дегенди Кокос, ол жаны баш прокуратура арт жылда бир жанына тайгъанды. Ол халны тозотирге керекди.

Юрий Кокос КъМР-ни прокуратурасында кыулукъ этгенле профессионал борчларына мындан ары да жууаплы кёзден кыуарыкъларына, намысларын тошор-меликлерине, Къабарты-Малкъар Республикада ырахатлыкълары, законлукъ эмда право нызамны кючлендирууге себеллик этериклерине ышанганын билдиргенди.

КъМР-ни Башчысыны баш Правительствоосууну пресс-службасы.

М.Х.Шогеновну Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы баш саугъалауу иосонден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны **УКАЗЫ**

Законлукъу баш право нызамны кючлендирууге уллу къыйын салганы эмда кеп жылланы ахшы ишлегени ючюн **Шогенов Мулда, Хасанбиевичи** –Россей Федерацияны Следствие комитетини Къабарты-Малкъар Республикада Следствие управленийыны кеси къоркъуусулукъларын эмда физический жаны баш къорууланлырларын жалчытуу жаны баш белюмионо башчысыны - Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы баш саугъаларгъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Нальчик шахар, 2015 жылда 21-чи январьда, №92-УГ **Ю. КОКОВ**

КЕНГЕШ Къурулушлары созулгъан эки магъаналы объект хайырланлыргъа берилликду

КъМР-ни Башчысы Юрий Кокос республикада эки уллу объектны – Къабарты-Малкъар культура араны (15 жылны ичинде ишленип башалмагъан алгъынчы Театрла къаланы) эмда Сабийлени чыгъармачылыкъларыны дворецини (ол

Кумахов, Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысы Мухамед Кодзочков, КъМР-ни Архитекторларны союзуун председатели Юрий Логоватовский, «Промстрой»-ООО-ну генеральный директору Алексей Войтов кыташкандыла.

никаны баш нанотехнологиялар арасына айланлыргъады. Анда шолгъа дери журиоген сабийлени хуерликлерин айтныуну школу, астрономия тинтилеу бардырылыкъ обсерватория, планетарийле да орнатыллыкъларыдыла.

беш жылдан артыкъ заманын баш турарды) - къурулушларына атап кенгеш бардыргъанды. Аны ишине КъМР-ни Правительствоосууну Председатели Мускуланы Алий, Правительствоу Председателини орунбасары –Билим беруу, илму эмда жаш тейлоно ишлерини жаны баш министр Нина Емужова, къурулушу эмда ЖКХ-ны министри Анзор Тутуков, культураны министри Мухадин

Кенгешде ол эки объектни да 2015 жылны ахырына ишлеп башургъа деп, алай борч салынганды. Къабарты-Малкъар культура арада кёрюм залла, музейле, миллет-культура арала, башха маданият учрежденияларыны бир къаууму орнатыллыкъларыдыла. Сабий чыгъармачылыкъларыны къаласы уа окучууларны суратлау-эстетика жаны баш юретиуну, илму-техника чыгъармачылыкъларыны, робототех-

Белгиленген ишлени тынгылы тамамланлыуларын жалчытуу муратда иши къауум да къуралганды. КъМР-ни Правительствоу 28-чи февральда дери проектлени хазырлап бериге эмда къалай бир ахча къоратылгъан төрегерге буюругъанды.

КъМР-ни Башчысыны баш Правительствоосууну пресс-службасы.

ТЮБЕШИУ Кемчиликлени кетериге болланып

Лескен районну администрациясыны башчысы Аслан Афаунов муниципалитетини предпринимательлери баш тобышкенди. Бизнесменлерден сора да, ары Экономика эм Финансау управленийыны таматасы Оксана Таймосханова, эллени башчылары да келгендиле.

«Жер-жерли власть органланы баш предпринимательлени араларында байламлыкъла кыурау, кемчиликлени оюнашып, келиши кетеруу баш байламлы соруула кёторюлгендиле бу тюбешиюно кезиунде, - деп билдиргендиле район администрацияны пресс-службасындан.

уубуз баш кетериге кюреширге керекбиз, - дегенди Аслан Афаунов. Ол бизнесменлени өклетирин жашауда бардырыргъа башчысы иш хакъ, жашырын угъай, аныкълалда тейленерге кереклисин да чертгенди. Бу мадарланы барысына да баш мураты – район бюджетни онгудруу, элликлени жашауларын игилендириуду.

Ахырында Аслан Афаунов былай тюбешиюни хар элде бардырыргъа оюу этгенди. Кеси жанындан аш предпринимательле баш хар ыыйкъ сайын тюбеший, аланы проблемаларын тамамлаугъа кыташканды дегенди.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Медицина

Хар зат туура болурча

Къабарты-Малкъарны Саулукъ сакълануу министрствого Медицина страхованияны территорияны фонду баш саугъау болушдукъ ючюн этилген къоранчланы инсанла билрча алай онг кыурагъады. Анда 54 организацияны ажал бу сферада коррупциягъа къажу бардырылады. Аны баш бирге уа медицина учрежденияна этген жумушланы кючтосуунуна, аланы жагъалчылыкъларына таманлаулыуларын баш къоранчланы керексизге этмезлерине себел болушдукъ.

Бу жагъачылыкъларны хайыры баш халкъ саулукъ сакъланда болдуруу жумушлагъа къалай бир ырыскы къоратылганын билликди. Андан сора да, сагъынылгъан ажал бу сферада коррупциягъа къажу бардырылады. Аны баш бирге уа медицина учрежденияна этген жумушланы кючтосуунуна, аланы жагъалчылыкъларына таманлаулыуларын баш къоранчланы керексизге этмезлерине себел болушдукъ.

Андан сора да, республика- ны саулукъ сакълануу жагъа, багълалы, бийик технологиялы оборудууде, имплантация кий-иррилгендерин эсе алгъак, пациент аны саулукъун игилендирууге республиканы бюджетинден къалай бир къоратылганын билриге тийишлиди, - дегенди КъМР-ни Правительствоууну Председателини орунбасары Саулукъ сакълануу министр Ирма Шетова.

КъМР-ни Саулукъ сакълануу министрствосууну пресс-службасы.

баш келмезлигине адамла прокуратураны органларны ишлерине кёре багъа бичендиле», - деп чертгенди ол.

Одан кезиуде прокуратураны органлары аман ишлемегендиле, кеп жумуш таманлагъандыла, къыйын болумда Къабарты-Малкъарда экономика эм социальный ырахатлыкъларыны сакъланууга себеллик этгендиле. Юрий Кокос прокурорлагъа кыулукъ борчларын толтуруугъа жууаплы кёзден кыуаргъанларны, бек жарыкълы ишлегенлери ючюн ыспас этгенди.

Аны баш бирге КъМР-ни Башчысы бу магъаналы белюмионо ишинде жамауатыны тарыхындан кемчиликке да аз болмагъанларын чертип айтханды. Аманлыкчылыкълары къажу кюрешде право нызамны сакълануучу органланы кючлерин бирикдируу, аны къыйматлы этюу – республиканы прокуратурасыны баш магъаналы борчуду. Право бузукълукъларга азат тейригелерине да кыуармай, КъМР-де криминал болуу къыйынлай къалады. Аныкъланмагъан аманлыкъларыны саны уллуду, аманлыкъларыны юсерилден шартланы алуу эмда регистрация этюу баш байламлы закон мардала, уголовный ишлени тинтиуну болжалар баш сакъланмагъан кезиуде тюбешидиле. Республиканы прокуратурасына уголовный тинтиунени сферасында законодательство къалай сакъланганына надзор этюно къыйматлыгъларын кёторюрге тошерикиди. Право нызамны сакълануу битеу системаны иши кыуарлауу бардырылгъа ючюн жууаплылыкълары бир кесеги аны боюундады.

КъМР-ни Башчысы аманлыкчылыкълары не халда болгъанын анализ этюу, ол къалай толдренирин алгъадан билуу баш байламлы ишин баш право нызамны сакълануучу органла баш бирге бардырыргъа кереклисин эс бургъанды. Халны тюзон билрине

эмда иш баш жалчытыргъа, бузукълукъларыны ачыкълагъандыла эмда аланы кетериуну мадарларны этгендиле. Болсада башчыны 1-чи январына организациялада баш предпринятилада иш хакъ тейленеи жыйышырылгъан борну ётсон бир да тохтамайды. Алынчы заманында тейленеу, башха бузукълукъларга да прокурорла кёз-кыулак болуп турургъа керекдиле.

Дагында экономика аманлыкъларга уллу эс бурургъа, федерал эм республиканы бюджет ахча къалай къоратылганын контрольно кючлендириге тийишлиди. Казнагъа кюп жатдыриге сыйгени не заманда да табылгъандыла, дегенди Башчы. Предпринимательствого бютон кеп эркинликке беруу, мюлкъ субъектлени праволарын къоруулау жаны баш мадарла да къыйматлы болургъа керекдиле. Кеслерине фаида тошоруну муратда бизнесменлени жылларын кеселенге кечиллик болмасын. Алаге башха жатдыриге сыйгени не заманда да табылгъандыла, дегенди Башчы. Предпринимательствого бютон кеп эркинликке беруу, мюлкъ субъектлени праволарын къоруулау жаны баш мадарла да къыйматлы болургъа керекдиле. Кеслерине фаида тошоруну муратда бизнесменлени жылларын кеселенге кечиллик болмасын.

Россей Федерацияны Президенти В.В.Путин Федеральный Жыйылыгъа Посланысында белгилегенина, бизнесе салынган чеклени онг болгъаны къадар кетериге, аны болмакы надзор эмда тинтилеу баш къыйнал турууну тохатаргъа керекди. Аланы хар бир да халкъгъа туура болсурула. Тинтиунени уа керти окуна бузукълукъларга этилгенлерине ишеклик туудургъан жерледе бардырыргъа тийишлиди. Социальный, билим беруу, саулукъ сакълануу эм дагында башха сферала баш байламлы жумушлары кеслерине боюларна алгъан организациалыгъа уа контрольно азайтыргъа жарарык тойлоду.

Коррупциягъа къажу кюрешин Юрий Кокос баш магъаналы борчладан бирине санагъанды. Кырал ырысканы хайырланууда, кырал заказла беригеуде законлукъ

болуп, муратларына, уллу жетишилмеге жетер ючюн, арымай, эрикмей кюрешидиле. Алаге сакъ кёзден кыуар, дайым да къайтыргъа алай турган а коллегияны башчысы Теклуяны Нинады.

- Нина Идирисовна бизини къайсы болламчылыкъларыгъа да кёз-кыулак болгъан, тинюглосек да, кеп этдире билген чынты таматады. Сёз ючюн, аны тохтаусыз иш кёбюлюкюно хайырландан бу жаны баш миллет проектини грант алгъанбыз, ол ахчагъа колладжыны битеу оборудуванисын, техникасын жангыртханды. Ол а, сёзюсоз, кёбюлюкюно кёторюп, жетишилми урунургъа итиндиреди. Россейде, тыш кыраллада да конкурсуна неча фестивалда къуураулырларын эшитсе, бизини ары этдиримай къыймайды, бек тынгылыкъларыгъа кыуарыуу адамды, - дейди ушагыбызда произвостолу жаны баш билим берууну мастери Чабдарланы Фатима.

Ахыры 2-чи бетгеда.

Окъуу юйлеринде Итинулюк, чыгъармачылыкълары, иш кёллюлюк

Адамгъа ол кесин кюзюде къалай кёрени не заманда да бек магъаналыды десек, баш, терс болмаз. Бу жаны баш бизге дайым да болушукъларыны модельерле, тигиучуле, парикмахерле эм башха да этдиле. Бусагъатда битеу кыуарланы, ол санда бизини республиканы да, окъуу юйлеринде бу усталыкълары баш иштерик жаш адамланы хазырлаугъа уллу эс бурралады. Алай мектепледен бири - Нальчик шахарны женил промышленностуну колледжиди.

Окъуу юйю арбазына кирсиз, кёзюнге, бек биринчилен, тигизиллик, тазалыкълары урунады. Анда усталлагъа тюбеп, ушақ бардырсанг, аланы сайлагъан иштерин кертиши баш да сюйген, билимлы профессионал болгъанларын сезмей къалмайсы, мында окъуучула, юретуучюле да, бир тилипи

УЛЛУ ХОРЛАМНЫ 70-ЖЫЛЛЫГЫНА

Къазатма - жигит, мамырлыкда - фахмулу артист

Рахайланы Таубийни уруш жыллары ачыклаган бу сатыны мен 1990 жылны ахырында жазуучу Шоуланы Минданданы орхинде тапкан эдим. Ол заманда Малкяр театры актёрларны иослеринден материалга жыйган кезууму болуп барган эдим онга.

Таубий театрда бир кишиге ушмаган, уллу хунери болган адам эди. Минданданы койонда да кеп жазганы саклангандык, аяны ол Ара архивге бергенин да айткан эди. Уллу Хорламы 70-жылгыгы алында Шоуланы кызларыны сатысын къайтары бериге келгенге биз.

САРАККУЛАНЫ Асият.

регин аладыла. 1945 жылда 16-чы апрелден 9-чу майга дери шахарны алыр ючюн барган сөрмешлеге тамата радиотелерафист Рахайланы Таубий жигит кышады. Аскер бөлүмнө командир Шарагин: «Жолдш гвардиясы таршина Таубий Кареевич! Баш Главкомандуицини 1945 жылда 2-чи майдан 357 номерлу буйругу бла Берлинни юг-восток жанында немисли аскерлени къауумун къурашауды бла жокъ этуде айырма сөрмешленери ючюн бизни бөлүмнөбизнө билеу аскериникине, ол санда бир сөрмешлеге къытышангыт ючюн, санга да ыспас этилгенди», - деп жазады.

Алай бла ахыр сөрмешледе этген батырлыгы, кишиги ючюн Таубийни Кызыл Жүрдүзү ордени бла эмчире бергенде 1945 жылда 19-чу майда сауғалайдыла.

Урушдан къайтхандан сора урахай уллу культура үзрөжденинде да, сатуу арында, театрда да ишлегенди. Биз ол къурагын жигитлени унутмайбыз. Гоголуну «Къатын алуунда» - экзекутор Къуймакны, Мухтаровуну «Жарык кынагында» - газетде ишлеген Къычан Гельданы, Боташланы Иссаны «Таулда танг жарийди» деген пьесасында «Тай-Мырзаны, Шахагосовени «Айнуу жашы» Батыр» деген жомогына кере салган ондоюна - Бийги, Гоголуну «Къонак ойно иесинде» - Риппифратканы эм башха спектакльде аны ойнаганы кезюбозге кйронтонилей турады.

радиотелерафист къуллугун бардыр турды.

Варшувуныны, Польшаны, Варшаваны азатлау сөрмешледе аскер антына кертичилигин, тууган журтун алында жуаппылыгын терен аныктаганын кйргюзтгенди. Ол артилерия полкун командирини буйругун дивизионлагыа, батареялагыа, толпагы жетдирди, аяны тилектерин командириге билдирди, сөрмешде не аз да абырмарай, ишин уста къурады. Жигит радист «За отвагу» майдал бла эмчире бергенде сатуу арында.

Варшаваны немисилерден эркин этгенден сора дивизия Оршад Бреславль (Брошала) таба барды. Калши шахарны эркин этеди. Ол сөрмешледе фронтгозген кишилиги эм командование буйругун борну юлкорло толтургуны ючюн Кызыл Жүрдүзү ордени Таубийни кйрөгөгінде жылтырайды.

1945-жылда апрельде эм майны ал конлеринде совет аскерле Берлинни төг-

сөрмешлеге къатышады. Ростов областыны районларында урушландан сора Сталинград фронтка тошеди. Анда кесини чынтты кишилигин кйргозтеди, аскерчи борун намысы толтурды.

1942 жылы ахырында ол болган бөлүм Шимал-Кавказ фронтка тошеди. Тасханы къауумгыа командир болуп, энчи Примогор аскерчи «14-чо марауу дивизионда къуллукъ этеди. Полкуну командирини буйругу бла, бир ненча кере разведкага барып, душманны тасхасын кйргозтген шартлары жейди.

Дивизия Кыра тегикини кыздар ючюн къаты сөрмешге азатлау. Ала башлангандан алгы Таубий, тасхага барып, немисли кичи офицерин тутуп келеди. Андан фашисттери шахарны къоруландан не кичпери болганын билдерила. Дивизия кыяны уруш бла Анапа шахарны фашистлерден азатлайды. Анда кйргозтген жигитиги ючюн Таубий майдал бла сауғалананды, бөлүмге уа «Анапаны дивизия» деп аталады.

Ол Керчь, Феодосия, Ялта, Балаклава, Севастополь шахарлы эркин этер ючюн барган урушлага да къатышды. Керчь аймакыны азатлауда разведканы ахшы къураганы ючюн 1944 жылда январьда Таубий «За боевые заслуги», «Варшаваны эркин этгени», «Берлинни алганы», «1941-1945 жылда Улуу Ата журт урушка къатышканы ючюн» майдала аны эшондоюна жылтырай эдиле.

Таубий Кареевич таршина чында аскер къуллугун 115-чи атлы аскер дивизионда башлап, Дон керчи бөлүмүндө къяны

Иттицулюк, чыгъармачылыкъ, иш кёллюлюк

Ақыры. Аялы 1-чи бетеди.

Фатима кеси да тутхан ишине кертичи болганына аны кабинетине кирсеген анылайсы. Мен ары келгенде, иш къыстау бара эди. Кызыла, стол артында сөөлдү, жаны коллекцияга эскизле жазырлай тура эдиле. Алагы къараганында, сейрге къалып, была тюз художниклеча суратла ишлейдиле, дедим. Фатима, ышара, ёхтемлөнгенин да букъурмай, ала, андан сора да, тигиу, къол усталык ише да сейр затланы къурадыла деп студентери бла жарашдырган аламат жыйрыкъыла ны каталогларын кйргозтеди. Аладан бир къауумна атлары айтылган модельерле бийик багъа бергенлери да билдиреди. Модельер жеке буюсу, бусагъатда модага кирип, жерин тапкан этностик халда жазырлангандыла.

Кертисин айтханда, мен адамла, бир энчи ызы юлгюге алып, бусагъатда хар ким да былай этиди, былай киеридегенча жоржуку кыты тутханларын жартамайла, солямалы. Алай бу юк киимле уа миллет оюуларыны энчилеклери, жарык торсионлюктери, жашырын технология бла тигилгенликтери бла эсинги билдиреди. Чабдарланы къызларына сиз бу накышланы мағаналарына уа эс бурмаксыз, деп соруюл къарадым.

Сезюсю, хар милетни ёз оюулары, бурнуулун тамгалары бардыла, биогюнюлде аяны бок ёрге жондыла окуяны тошорюн къалдыла. Алай биз абылай энчи къараймыз, аяны къурда хайрыланып, кеп этере да соймайе. Сёз ючюн, тигирун байрамга, тойга баршын жарык торсионлюк жыйрыкъыга къууаныны мағанасын тутхан оюулары тигебиз, худалжкъны

алагы араларында фахмулулары болган, келир заманда бу жаны бла атларын айдырлыкъ къызла бла жашла да аспамдыла. Сёз ючюн, Ботталаны Мариям дизайнер усталыкыны сайлаганды, ол абурун андан ары бардыган чыгарып, бир ненча кружоку ишлегенин да билдирди.

Аяны саньнда миллет, бусагъат заманын тепсеулерине юйретген студияла да. Ол да тюз онуюд. Нек дегенде жашуун искусство бла байламды этере итингенле не алагыла гадан хунерчилик ны культурасынын, тарыхны юсюнден да халпары болурга керекдиле. Коллекджи администратциясы ол затлага энчи эс бурганы да андагы.

Жарыуыга, биогюнюлде жаш адамланы бир къаууму, жешил жашууга юйренип, кеслерин къужур затлагы алдыратуу къоядыла. Бу окуююде биллим алырга кирген жашланы бла къызланы ол жол бла барырга заманлары жокъду, аяны хар бирини жарык муратлары, умтулары, сейрлерини болганылары сейлеппи.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат. СУРАТДА: (солдан оннга): Чабдарланы Фатима бла Париса Аисова.

Процентле кётюрюледиле

«Россельхозбанкны» Къабарты-Малкяр Республикада бөлүмнө пресс-службасын башчысы Олег Шужаевыс билдиргенге кере, бу финан уркедени анда ачкыларын тутханлагыа процентлени кебейтгенди, ол санда тыш къырталы валютата сакълаганылыны

да. Сомланы «Классический» деген депозитде тутханлагыа энчи процентлери 13,25-ге дери жеткерди.

Дагында бир жаныгылык, «Инквительный», «Ударты» банкы» деген вклатда 12,45 эм 11,4 процентлере дери ёсгендиле. «Пенсионный плюс» энчи

вклад а энди жылга 15,5 процент болганды. Бу амал бла ахча салганыла уа сайын сомларына къошул турругу орна барды. Ала сойген замандыла процентлени алырга да болукъудула.

Тынгылы тинтиуден - бийик чеклеге

Ич ишле министерствону Нальчыке Управлениасыны ылытыр оператив-излеу ишини итоглады. Аны бирге полициячыла административ буюккучунаны ачыклай жаны бла да уллу иш тамамлау аныдыла. Ылытыр алай аманлыкъ этгенери ючюн 16,4 миң адам жууакта тартылганды.

Сотъан жыл республиканы ара шахарында адамла кеп санда къышхан 1821 уллу жылылы болганды, аладан 387-чи спорт бла байламлы эдиле. Полициячыла алада жамуат къоркунсуздукну жакшыткандыла.

Тюбеиуде Управленианы бөлүмлерини таматарлары шахарда оператив халны юююнда билдиргендиле эмда право нызамы сакълау жаны бла квалый жұмушла толтурулганларын айт-

хайдыла. Докладлага къаралгандан сора быйлыны биринчи кварталында толтурурга тийишли жұмушла белгиленгенди; право нызамы сакълау жаны бла борчла салынгандыла.

Казбек Татуев, отчёт кезуиде УВД-ны ишинде болган кемчилликени белгилеп, мындан ары да республиканы ара шахарында этилген аманлыкъ ишлени азайтырга тийишли болганын чертгенди.

Кенгеше кытышхална Управленианы Ылытыр ишине иги багъа бичгендиле. Ахырында аны къуллукчулары кезуиде алгы чылыа беруино юсюнден КъМР-де ич ишле министри Сергей Бабанов туйрукъ уакулганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Бир бирни осал къылыкълардан тыяргъа

КыМКУ-ну медицина коллегиянын студентлери Нальчыкни онтогузуучу номерли школунда «Ючюн ичуню профилактика кыс» деген темага семинар бардыргандыла.

Окуучула тонононо саулкуыга заранлыкыны юсюнден фильрге, студентле жазырлаган презентацияга да къаргандыла. Школун директоруну орунбасары Зинаида Фриева, профилактика ишине мағанасы уллу болганын чертип, жаш тёлөгө жорек ыразылыгын билдиргенди.

Белглиисча, тотюнчолени аспамсы биричи атламлары

бардыла, ол а адимы саулкугун кыска заманы ишине ояды. Зинаида Фриева айтанга кере, школ Байсолтанлы Алимни атын жореттени себепли сабиле урушка къатышканы вестерланга болушудыла, белгисиз аскерчилени къабырларына къарайдыла, жокъ болган эски издеде эсеруи степала саладыла. Быйлай огурлу ишле сабиледе патриот сезимини кочлендирди, ариу къылыкъларга юйретеди.

Медколледжде окугунан Габаланы Зарема, Атырзаланы Анжелика, Ботталаны Дамияла, Кыалабекланы Танзила тотюн ичю адимы саулкугуна къалдай хата салганыны юсюнден школ жылдаа этедиле. Аман кылыкъларга юйренгенден сора уа аны къыйган ёк къыйдыны Бусагъатда «Лидия» дарманчы ны культурасынын, тарыхны юсюнден да халпары болурга керекдиле. Коллекджи администратциясы ол затлага энчи эс бурганы да андагы.

Жарыуыга, биогюнюлде жаш адамланы бир къаууму, жешил жашууга юйренип, кеслерин къужур затлагы алдыратуу къоядыла. Бу окуююде биллим алырга кирген жашланы бла къызланы ол жол бла барырга заманлары жокъду, аяны хар бирини жарык муратлары, умтулары, сейрлерини болганылары сейлеппи.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат. СУРАТДА: (солдан оннга): Чабдарланы Фатима бла Париса Аисова.

Машинаны жюрютюрге сюе эсенд, наркоман болмакыныга ийнанды

Саулуук сакълау министрствону медицина справкалары беруино нызамын торлендиреди. Машинаны жюрютюрге эркинлик берген медицина справкалары беруино жангы жоруклары «Бригидрилген порткада» басмалангандыла.

Алгын водитель удостоверенины алган адам жети враччы тинтиулеринден ётен эсе, ведомствону башлымына бериле, ол тизмеден ЛОР врач эмда нарколог кетериледи. «А» эмда «В» категориюлы праволаны алгандагыла электрокардиография эмде электроэнцефалография эмде спирит жокъду.

Алай хар не да тынайтылганды деп къууангандыла. Машинаны жюрютюрге сюен адам энди наркосепансеред анализде бирдикли. Аны санырында психотроп затла болганылары бла къалганылары тинтилик-

«Мен тотюн иммесем эди, онтта он-онбеш жыл жашарыкъ эдим», - дегенди.

БАЙСЫЛАНЫ Марзин.

Интернет.

Жаш алимлени инновация проектка

6-чы февралда Къабарты-Малкяр къырал университетде, Россейли илмуно кюнөне жораланы, Север Кавказын жаш алимлени кыска болуккуу. Аны РФ-ичи Жаш алимлени союзуну республика бөлүмю, университет, КъМР-ичи Билим беруи, илму эмда жаш тёлөню ишери жаны баш министрствосу къурадыла.

Кёрмочко баш мураты - къыралны югуну олимпияри Бийик технологиялы продукцияны жорашордырыгы келлендиргенде алда инвесторланы сейрлеринде асыроуду. Проектте талай те-

матикага кере жарашдырылыкълары - нанотехнологияла, медицина, эл молк, къурулуш, промышленность, производство, социальный жуушла бло проблемалы, информация технологияла. Аяны барысын да энчи коммиссия тинтириди, хар номинацияда энчи иш абырлыкъларды.

Орта кюн, 2015 жылны 22-чи январы
Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

Презентация

Къобарты-Малкыны Бийик тую къырл запоедиги 1976 жылда къуралганды. Ол Черек-Бзынны аузуунда 82, 6 минг гектар жерги тутды. Мында жангыз да Кавказда болуучу жугу тургыз, уларгыз, агач таукыгыз эм сиосенинге туберге болуукду. Битим байлыкларыны арасында рододендрон, къачоч гол эм шинкли да бардыла. Заповедник табиятны сакларгыз, тийишли илму ишени къураргыз себеплик этеди. Анда экология жаны бла дайым да мониторинг бардырылганлай турды.

«Кюнню юю» деген экинчи фильм - таулада тууган, өсгөн жаш адамны жашуу жолуну бир кесегин көрөзгөндү. Аны алганы (режиссер - Георгий Молоканов, сценарийи жарашдырган Мухамед Кармоков, оператор Мухамед Танев) сабыге хар

Ёхтемлик туудурган эмда шарт жумушлагыз таукелендирген кино

къонакларыны санында КЪМР-ни табыгъат байлыкыла эм экология министри Газаланы Мухтар, Парламентни къуум депутаты, журналисте, кино критикле да болганыла. Биринчи документли фильм кавказ жугу тургызны юсюнден эди. Сурадта кёргөнбизча, операторну алгыз болмагызча къаршы жууклушталгыз сойрге къалдырады. Бери келген абадан, сабий да кесине кеп жангы шарт байлаганды. Биз оом этгенди, ала Черек ауууну байлыгын, тамашалыгын да теренирек сезалгандыла.

неча тамаша кёрюнгенини ачыкълагандыла. Жылла оза барганылары бла адам табыгъатха аздан аз эсе бура башлайды. Гичтелик хар кимге да жууклуук кезуулю - сооруларыбгызга жууап табылган, жануагызга, ташха, агызга да сейр этген заманыбыз.

юсюнден да кинофильмле алынырыкъдыла. Газаланы Мухтар сёмка бардырган къауумгыз республиканы табыгъатына алуу кезден къараргыз себеплик этгенери ючюн уллу ыспас этгенди: «Биз бюгон запоедник чевит этген бошуна жюрюмгенини аныгызгыз. Табыгъатыны юсюнден кёбюрөк билирча этерге керекди», дегенди Парламентни депутаты Мокьсаланы Баркыев.

ТОШОНОП БАШЛАУ

«Жангы Украинагыз гудучула, уялмагызла, полевой командирле эмда акъылдан шашханла олигархла бла бирге башчылык этедиле»

Ма аллай аты болганы статья, кызда эсе да бирде угай, The New York Observer деген белгили америкалы изданида басмаланганды. Биз аны артыкъда сейрлик жерлерин кёрюнгенбиз.

АБШ-ны посолуну алында тобукулланму Шендого Украинаны тарыхында къыралны генералитети окуна АБШ-ны алында тобукулланган кезуиле болгандыла. 2013 жылда июнеда АБШ-ны посолу Джон Тесфрини Херсонда бир уллу жалчыкъ аскер кулукчыну украинны къазакъланы къылычылары бла сауагъалагыз эди. Бу сагъада жуюксан Тефрт Россияде псил болуп турды. Алай от, анда аны алай псил этилсе.

Алай ол затла алгынгы башчылары кезуиледе болганды. Бюгонюкде уа Украина Западны Американы юлгелерин алыргыз итинеди. Андан ургыз же къыралны политика болумун тюрлендиргенди. Кызгыз миллиондан аслам адам жашгыз къыралда премьер Яценюк (халкыны арасында ача Кролик деп атагандыла) кесини правительствосунда коррупциягыз болмагызн специалистден онсуон окуна табалмайды.

«Министре кеслери кёрюп болмагызн орус тилде сёзешениде» «Ала (тыш къыраллы министрле) 200 доллар

жыз жетген жална эмда жангыз жашагызн Украинаны къураргыз берилген онгуну хайырлары ючюн, кеслерини америкалы эм европалы паспортларыны алышындаргыздыла. Кыздарны буругуу бла алагыз ала кёрюп болмагызн орус тилде сёзеширге тошеди. Нек дегенде алгынгы тыш къыраллы украин тилини кулукчылуаны уа ангил тилде экономиканы къураргызну юсюнден къыйын даулашча бардырыгыз къыралында келмейди. Экономиканы жангы министри Абрамовичус къырл банкрот болуучу жеги тургызны уста биледи.

Украинаны жангы бюджетчи бош къазгыз журуну. Алай анысы Европалы банкдан бла МВФ-дан аха бериллик тойлоду.

Финанс программаны орунуна бутларын ачып сурадха тошоку «Жаш турмуш (Экономика министри инвестицияла келмича этуу жангы бла кенгешчиси, эстонлу Яника Мерило,-Ред.) кулукчыла салынгандан сора Украина аха къылыкъыдан кутуллууну юсюнден оюмлары неда программасын угай, аны ёшюнлерини жартысу,узун жалан акълары ачылып турганлай тоюшен сурадларын басмалады. Ол Анджелина Джюлинич, базыкъ эркинерине биканыч тирли, Шарон Стоучна, бутлары ачып олтурады. Мисс Мерило кесини жангы журтуна жарар

ючюн европалы паспорттундан куруу къалганды. Закон бла эки граждандык жюрюктюрге жарамайды, алай бир-бирлеге башха жорукъыла да бардыла. Украинада алай терк-терк болуучу. Сёз ючюн, Днепротеррашина губернатору Югор Коломойскийни юч граждандык барды.

«Кавказда бла Орта Азияда Россияде къахуа экинчи фронту ачыларыны келендирликди», деген эди. Видеого Рамазан Кадыровун сурадатына керхондан атыра тургызны эмда «Рамазан, сен кесини итергени бизни жерибизге киргергенсе. Биз аланы жок этериз да, сени ызындан келмиз. Украинагыз бла эркин Ичкериягыз махтау», деген сёзлерин да алдырды, аны жайганды. Ала кеслерине базынын сёзешенингиз, Кадыров аланы Россияге келтирип, террорчулукгыз къатышханлары ючюн сюдно алында сюемей коймагыз сёз бергенден сора, июсуюню къалауларыны саны олсагыз өген эди (ол а экономикасы къаргыз болгызн къыралгыз уллу къыранды).

Алгынгы полевой командирле, уруш салган жарападан тоземлей турдыла да, аны ючюн тилемиле сёзешениде терге да болуук эди, аланы айтырган украинаны политика элитасы башчылыкгыз алмаса эди».

«Обама - политика карликди»

«Антон Герашенко (МВД-ны башчысы, Аваковну кенгешчиси,-Ред.) украинны политиканы келир тюрюсюню планывындагы жашчы» «Фейсбукта бир бирге келишимген эки оюм басмалаганды. Биринчунде мистер Герашенко Джордж Соросун статьясын мактады. 84-жылыкчи Фи-

нансст «токте тиймеген Обамадан бла башха политика карликден» эсе, къушча, «аийке уады». Жуюксан Герашенкону жуюксан Обамадан келю чыкъганды, ала Украинагыз Экинчи дуния урушдан ала Януковича, неда Керелы урушдан сора Юг Кореягызча, аха болуук этмегени ючюн.

(Герашенкон андан ары сөзлери,-Ред.) «Хуа, ол политика карликди. Нек дегенде Путин Кзырмын къызгыз этген не затха келтирилгин ол алыкъа толусунай аныгламай турды. Жаз башында, жайны ол кезуиледе ол алыкъа келмейди».

Къажалуукыну митингери

Грозныйни орамларына миллиондан аслам адам чыкъгызгыз

Грозныйни орасында, «Чеченини жюреги» межгитини алында, Мухаммад Файгымбарны хиликкэ этген суратларыне басмалангызларына чамланган муслиманланы уллу митинги болганды. Аны алында ючюн окуна Россияни битету жерлеринден да дин ахула адамла бери минге бла келе эдиле.

Митинг башлангыздан бир-эки сагъат алгыз уа орамла -Мухаммад - адам улуну бек игиси» деген жазылары болгызн кызыл шариклени къолларын да тутханадан толгыз эдиле. Улуу харфла бла жазылгызн «Биз Мухаммагыз себиз» деген сөзле «Грозный-Сити» бийик Парламентни депутаты Мокьсаланы Баркыев да сау кечени тегереник жарытханлай тургызды.

«Чеченини жюреги» межгитини алында, Мухаммад Файгымбарны хиликкэ этген суратларыне басмалангызларына чамланган муслиманланы уллу митинги болганды. Аны алында ючюн окуна Россияни битету жерлеринден да дин ахула адамла бери минге бла келе эдиле.

Митинг ахырында ага къатышханла жюректегиз ушагызн шарлары кеп санда кегиз иггендиле, алай бла Файгымбаргыз сюймекликлерин билдирди. Ахырында барсы да «Чеченини жюреги» межгитини алында бирге намаз этгендиле.

Митинг ахырында ага къатышханла жюректегиз ушагызн шарлары кеп санда кегиз иггендиле, алай бла Файгымбаргыз сюймекликлерин билдирди. Ахырында барсы да «Чеченини жюреги» межгитини алында бирге намаз этгендиле.

Шабат кюн алай акция Ингушетияда да болганды. «Ислам терроризмге эм экстремизмге къажайду» деген ат бла

ла. Исламны мурдорун салгызганга сюймекликке шагытлык этген жазыулары Грозныйге кирген автомобиллени асламында кёрюрге болуук эди. Жалуу келгенде да кеп болгандыла.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

«Мен Къарачай-Черкесден, Ингушетиядан, Дагыстандан да къырандашларыбызны кёрмеге. Саратовчу муслиманлыны окуна келгендиле бизге къошулур ючюн», дегенди Чеченини ара шашарында жашагызн Шамиль Баркеев. «Хар зат да тюз да отуз жыл мындан алгыз Биринчи майны демонстрациясында чыкъганды.

Къужурлукъ

Законнга чюйре келген буйрукъ

Латвияны къырл тилини арасы граждандыла гыз жерлеринде жалаңда латыш тилде сёзеширге керекликсини юсюнден буйрукъ чыгарганды. Булай оюу правительствону ведомствогыз Латвияда жашагызла тыш сёзешениде деген тарыгуу келгени бла байламлы чыгарылганды.

«Ишчиле бир бирлерини уруну борчларын толтурган кезуиле бир бирлерине тыш къыралны тилде сёзеширге ахырда жарамайды», деп айтылды документте.

«Ол система тохташханды. Школда бир устас сёзешенине ючюн ага тазир ёлтетгенлерин биле да болуору. Къырл тилини арасыны полнокомлекле тыш къыралны офисге, токенге келип, анда ишлегендиле сёзешениде тышгызла, алагыз тазир салыргыз эркиндиле.

«Ишчиле бир бирлерини уруну борчларын толтурган кезуиле бир бирлерине тыш къыралны тилде сёзеширге ахырда жарамайды», деп айтылды документте.

«Ишчиле бир бирлерини уруну борчларын толтурган кезуиле бир бирлерине тыш къыралны тилде сёзеширге ахырда жарамайды», деп айтылды документте.

«Ишчиле бир бирлерини уруну борчларын толтурган кезуиле бир бирлерине тыш къыралны тилде сёзеширге ахырда жарамайды», деп айтылды документте.

«Ишчиле бир бирлерини уруну борчларын толтурган кезуиле бир бирлерине тыш къыралны тилде сёзеширге ахырда жарамайды», деп айтылды документте.

«Ишчиле бир бирлерини уруну борчларын толтурган кезуиле бир бирлерине тыш къыралны тилде сёзеширге ахырда жарамайды», деп айтылды документте.

«Ишчиле бир бирлерини уруну борчларын толтурган кезуиле бир бирлерине тыш къыралны тилде сёзеширге ахырда жарамайды», деп айтылды документте.

